

Referat - Ion Luca Caragiale

Ion Luca Caragiale este cel mai mare dramaturg roman. Critica literara a remarcat exceptionala inzestrare a lui Caragiale pentru comic in comedii, si pentru analitic (analiza sufleteasca, psihologica) in nuvele si in drama Napasta. Deci se vorbeste de bivalenta spiritului caragian. In acest sens criticul literar Maria Vada Capesan considera ca dimensiunea operei lui Caragiale se intinde de la masca la hau (simbol al rasului - profunsime, adancime sufleteasca, zona ascunsa a constientei).

-Viata si activitatea literara:-

A nascut la 30 ianuarie 1852 in localitatea Haimanale de langa Ploiesti. Parintii: Luca si Ecaterina Caragiale. Caragiale s-a nascut intr-o familie cu traditii in domeniul dramaturgiei si al actoriei, astfel tatal sau a fost actor, apoi administrator de mosie. Unchii lui Costache si Iorgu au fost si ei actori, autori dramatici, si conducatori de trupe teatrale.

Studiile l-a urmat in scoala primara (1860-64) la Ploiesti; gimnaziul (1864-67) la Ploiesti; urmeaza apoi cursuri de arta dramatica la conservatorul din Bucuresti.

Debutul are loc in revista Ghimpele (1863).

Ocupa o serie de functii marunte. Este copist, corector, mai tarziu gazetar. Colaboreaza la mai multe ziare si reviste (Creatorul, Claponul, Alegatorul liber, Unirea democratica). In 1878 Titu Maiorescu il cheama la redactia ziarului Timpul. Eminescu il introduce la Junimea, unde isi citeste prima comedie O noapte furtunoasa.

- Perioada marilor creatii dramatice: O noapte furtunoasa (1879), Conul Leonida fata cu reactiunea (1879), O scrisoare pierduta (1884), D-ale carnavalului (1885), Napasta (1890)
- Perioada prozei scurte: volumul Momente (1901), volumul Nuvele si povestiri (1908)

Urmeaza un moment greu in viata lui Caragiale: procesul Caion. Acuzat pe nedrept plagiat (copiat), aparat la proces de Barbu-Stefanescu de la Vrancea. Caragiale si-a inaintat operele academiei spre a fi premiate, dar ei au fost respinse. Nemulțumit din 1905 se stabileste la Berlin. Stabilirea la Berlin n-a insemnat insa o rupere totala de cei de acasa, astfel in anul 1907 in timpul rascoalelor taranesti Caragiale a scris un pampflet 1907. Din primavara pana in toamna. Scriitorul se stinge din viata in Berlin la 9 iunie 1912. Este adus in tara si ingropat in Bucuresti la cimitirul Belu.

-Momente si schite:-

George Ronetti la aparitia volumului Momente afirma (1901): Nu momente maiestre, monumente! Momentele si schitele sunt mici instantanee de viata, prin care ne ofera o imagine complexa, a societatii timpului. Critica literara a remarcat talentul exceptional a lui Caragiale, in surprinderea

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

---

unor aspecte semnificative ale vietii intime si publice, in realizarea unei tipologii variate si reprezentative. Marea performanta a lui Caragiale este ca realizeaza aceste lucruri pe un spatiu mic, doua-trei-patru pagini. Deci prima caracteristica esentiala a acestor proze este conciziunea. In aceste proze scurte se observa talentul dramaturgului prin stiinta dialogului foarte scurt, dar care individualizeaza psihologii. O replica demonstreaza de multe ori nivelul de cultura, interesul dominant, psihologia personajului. Din doua-trei trasaturi Caragiale sugereaza un caracter. Inscenarea este prezenta si aici prin pretioase observatii, comentarii ale autorului. Caragiale are o viziune critica, satirica asupra realitatii. Aceste proze scurte alcatuiesc un adevarat mozaic realist, satiric al societatii contemporane autorului. Foarte variate din punctul de vedere a continutului, momentele si schitele ne ofera o imagine cuprinzatoare a institutiilor, moravurilor epocii: scoala: Un pedagog de scoala noua, Dascal prost, Bacaloriata; demagogia politicianilor: Amicul X, Triumful talentului; justitia: Petitiune, Articolul 214, Arendasul roman, Tempora; imoralitatea vietii de familie: Tren de placere, Mici cadouri; educatia gresita din unele familii burgheze: Vizita, D-l Goe; presa: Triumful talentului, Telegrama.

-Comicul:-

Si in prozele scurte comicul este bine realizat, ascuzand pe fiecare data satira. Caragiale valorifica si in proza scurta o serie de procedee noi, ca de exemplu oratoria, rupturile la nivelul limbajului (La caldura), libajul bombastic din presa. Efectul este comic si satira in acelasi timp vizand incultura, demagogia, suficienta. O alta trasatura este caracterul dramatic in sensul ca prozatorul se bazeaza pe dialog, pot fi oricand dramaturizate.